

Cesta studentek sociologie projektem PEOPLE (People-Centred Development Approaches in Practical and Learning Environments)

Září minulého roku. Do emailové schránky studentů sociologie právě dorazila pozvánka s možností účasti na výzkumu pod záštitou Centra pro otázky životního prostředí Univerzity Karlovy v rámci projektu PEOPLE. “Studie pojednávající o behaviorálních intervencích a jejich dopadech na úsporu tepelné energie,” stálo v ní. Jakkoliv pro nás bylo toto téma neznámé, lákala nás příležitost získat praktické dovednosti a zkušenosti z aplikovaného výzkumu. Výzva přijata.

Již první setkání naznačila, že způsob výuky a spolupráce budou dosti odlišné od běžných akademických kurzů - individuální přístup, nespočet rad vycházejících přímo z vědecké praxe či mnoho hodin nám věnovaných nad rámec lekcí. Jakožto participující studentky jsme navíc měly možnost ovlivňovat směr přednášek a být součástí celého výzkumného procesu od jeho počátku až po samotný konec.

“Projít si celým výzkumným procesem od přípravy dotazníku až po analýzu sebraných dat byla pro mě neocenitelná zkušenost.”

- ŠTĚPÁNKA-

S vědomím, že poznatky z výzkumu mohou mít v budoucnu nějaký praktický dopad a například snížit spotřebu energie v konkrétní kancelářské budově, jsme se z pasivních posluchačů klasických sociologických teorií proměnily v motivovaný tým experimentujících sociologů. Jelikož experimentální design není v sociologii běžně využíván, jednalo se pro nás o jedinečnou příležitost naučit se něco zcela nového.

Náš výzkum se opíral o aktuální zjištění publikovaná v mezinárodních impaktovaných časopisech, např. *Journal of environmental Psychology* a *Environment and Behavior*. Od inspirace k prezentaci výsledků vede ale dlouhá cesta vyšlapaná jednotlivými a občas dosti bolestivými kroky. Sestavení a administrace online dotazníku představují jedny z těch

prvních. Občas jsme se dostaly do slepé uličky. Například když se oslovování respondentů skrze email ukázalo jakožto nepříliš efektivní způsob komunikace. Promptně jsme však jako tým zvolili cestu novou.

Rázem jsme ovšem čelili další překážce - analýze dat. Jelikož jsme sesbírali velké množství dat (kromě odpovědí na otázky v dotazníku také pětiminutová měření teploty v desítkách kanceláří), nebylo možné je analyzovat v SPSS, v sociologii nejpoužívanějším statistickém softwaru. Na komplikovanější statické metody zkrátka nestačí - stejně jako my v začátcích na složitější statický program R. "Rko" jsme proklínaly často, zvláště když po nervózním čekání na výsledek získáte jen další 3 Rka ve slově ERROR. Práce s reálnými daty se totiž značně liší od modelových příkladů, které známe z učebnic. Ale my se nevzdaly a z pokořeného nepřítele se nakonec stal náš kamarád.

Ostatně i z nás - tří studentek sociologie - se staly parťáčky, které nakonec došly svého cíle. Nebo spíše začátku dalšího dobrodružství? Celá naše roční cesta byla zakončena třídním co-creation campem v Lublani, kde jsme se sešli s dalšími týmy z ostatních států - Anglie, Nizozemska a Slovinska. Ovšem představa introvertních vědců by byla milná - řada přednášejících by mohla konkurovat řečníkům TED talks a jejich prezentačním dovednostem.

“Cením si toho, že jsem měla možnost si vyzkoušet prezentování v anglickém jazyce před jinými národnostmi a lidmi.”

- EVA -

Tvrzení, že praxe je nejlepší škola, se znovu potvrdilo. Což ilustruje nezobecnitelný, ne však bezvýznamný výrok Evy, jedné z participujících studentek: “Myslím, že projekt mohu považovat za dosud největší příležitost, jaká se mi na univerzitě naskytla.”

Výzkumná praktika pro studenty sociologie Fakulty sociálních věd

- organizuje Oddělení pro výzkum environmentálního chování Centra pro otázky životního prostředí Univerzity Karlovy
- kontaktní osoba: Markéta Braun Kohlová (marketa.braun.kohlova@czp.cuni.cz)
- více informací naleznete zde: /inzerát na našich stránkách/

Více informací o projektu PEOPLE (People-Centred Development Approaches in Practical and Learning Environments) naleznete na:

<http://people-project.net/>